

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ИКОНОМИКА“

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66; 073 / 88 55 01; info@swu.bg; www.swu.bg

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Петър Людмилов Първанов,
Катедра „Икономика“, Стопански факултет
при ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.8. Икономика

Основание: Заповед на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" № 720/11.04.2023 г.

Автор на дисертационния труд: Виктория Антонова Тодорова

Тема на дисертационния труд: „Разходите за здравеопазване като фактор за икономическия растеж“

I. Представяне на кандидата

Виктория Антонова Тодорова е родена в град Симитли. През 2011 г. завършва средното си образование в СОУ „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Симитли. От 07.09.2011-07.06.2015 г. е студент в специалност „Мениджмънт и маркетинг“ в Стопанския факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“, където придобива бакалавърска степен. От 09.11.2015 до 09.05.2016 учи в същия факултет, като се дипломира с магистърска степен в специалност „Финанси“. На следващата година придобива следдипломна квалификация „Учител по икономически дисциплини“, а от 18. 12. 2018 г. е докторант в катедра „Икономика“ на Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ по специалност – Организация и управление извън сферата на материалното производство (социо-културна сфера), с тема на дисертационния труд „Разходите за здравеопазване като фактор за икономическия растеж“ с ръководител доц. д-р Донка Иванова

През годините Виктория Тодорова е натрупала и солиден трудов стаж. През 2015 г. работи в СИБАНК клон Благоевград. От 20.06.2017г. до 20.05.2021г. е в Първа инвестиционна банка като Кредитен специалист, стокови кредити. През 2021 г е

Технически сътрудник към „Round and round”- Благоевград, а от 08. 11. 2021 г е Счетоводител в Дирекция „МДТ“ към Община Симитли. Това показва, че кандидатът има солиден теоретичен и практически опит.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд на Виктория Тодорова е посветен на актуален и значим проблем за националната и световната икономика, а именно разходите за здравеопазване като фактор за икономическия растеж. Докторантът аргументирано и убедително обосновава актуалността и значимостта на изследваната проблематика, като насочва вниманието към противоречието в здравеопазването на икономическа и морална категория. Защо здравеопазването не е само икономическа, но и морална категория, защото е важно за развитието на обществото като цяло.

Представеният за рецензиране дисертационен труд съдържа увод, изложение в три глави и заключение. Общият обем на научната разработка е 187 стандартни страници. Използвани са 167 литературни източника, като 86 са чуждестранните автори. В текста са включени 20 таблици и 27 фигури и 6 графики. Към дисертационния труд има 1 Приложение- Анкетна карта, в обем от 6 страници.. Това свидетелства за доброто познаване на идеите и концепциите на българските и чуждестранни автори по изследваните проблеми от страна на докторанта.

Обектът, предметът, основната научна теза, целта и изследователските задачи са правилно дефинирани.

Дисертационният труд се отличава с логическа последователност, прецизност и стегнат стил. Налице е задълбоченост на изследването и стремеж да се разглеждат проблемите в тяхната взаимна обвързаност и зависимост. В тази връзка задълбочено са проучени и са установени основните теоретико-методически и практико-приложни въпроси на икономиката на здравеопазването. Разработени са два проблема. Единият за оттеглянето на държавата от финансирането на здравеопазването и вторият за ролята на Националната здравноосигурителна каса във финансирането на здравеопазването.

III. Оценка на научните и практическите резултати и приноси

Изследователските качества, доброто познаване на разглежданата проблематика и преподавателският опит в областта на икономиката на докторант Виктория Тодорова са в основата на постигането на получените научни и приложни резултати, а именно:

- 1. На основата на систематизирането и обобщаването на съществуващите научни концепции, се допълва (в теоретико-методически аспект), същността на генезиса на една непопулярна, но значима за съвременното изследване на здравеопазването, зависимост между разходите за здравеопазване и икономическия растеж;*
- 2. В резултат на направения научно-теоретичен анализ се създава своеобразна информационна банка. Тя съдържа не само метрика, свързана с разходите за здравеопазване за един определен период (в тяхната конкретика и единство), но е и с възможности за надграждане и допълване. Така, би била полезна при аргументиране на по-ефективни управленски решения за сектора, в контекста на икономическия растеж;*
- 3. Апробират се възможностите за успешното съчетаването на анкетния метод и непопулярния, все още у нас, изследователски подход – кривата на Престън и нейното допълнение - Granger Causality Test, като средства за упражняване на институционален и обществен мониторинг върху разходните компоненти, свързани със здравеопазването и тяхната връзка с икономическия растеж;*
- 4. Въз основа на получените, от научното изследване, резултати са формулирани изводи и са дефинирани основни насоки за преодоляване на проблемите, възпрепятстващи привеждането на разходите за здравеопазване в съответствие с измеренията на икономическия растеж и, респективно, целите на икономическото благополучие на населението.*

IV. Критични бележки и препоръки

Като оценявам високо постигнатото в дисертационното изследване, бих си позволил да посоча някои критични бележки и препоръки, които не намаляват достойнствата на дисертационния труд и неговата положителна оценка.

Смятам, че дисертационното изследване само би спечелило, ако авторовото мнение бъде по-ясно изразено при интерпретацията на цитирани тези и концепции.

Вземайки под внимание обстоятелството, че дисертационният труд представлява сериозен опит за задълбочено проучване на въпросите, свързани с финансирането на здравеопазването, бих препоръчал на докторантката да продължи научните си търсения в дадената проблемна област. В тази връзка Виктория Тодорова би могла да насочи бъдещите си публикации към изследване на влиянието на неикономическите фактори, върху развитието на социоикономическия сектор на здравеопазването.

IV. Заключение

Имайки предвид научно-теоретичните и практико-приложни резултати и приноси, считам, че представеният за защита дисертационен труд съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

Въз основа на всичко гореизложено убедено изразявам своето **положително становище**, като гласувам на докторант Виктория Антонова Годорова да бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство ”, професионално направление 3.8. Икономика.

30.04.2023 г.
гр. Перник

Член на научното жури:
(доц. д-р П. Първанов)

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ИКОНОМИКА“

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66; 073 / 88 55 01; info@swu.bg; www.swu.bg

OPINION

by Associate Professor Dr. Petar Lyudmilov Parvanov,
Department of Economics, Faculty of Economics
at SWU “Neofit Rilski”, Blagoevgrad

Subject: Dissertation work for the award of an educational and scientific degree "PhD" in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production", professional direction 3.8. Economy

Basis: Order of the Rector of SWU “Neofit Rilski” No. 720/11.04.2023.

Автор на дисертационния труд: Виктория Антонова Тодорова

Author of the dissertation: Victoria Antonova Todorova

I. Introduction of the candidate

Viktoria Antonova Todorova was born in the city of Simitli. In 2011, he completed his secondary education at "St. St. Cyril and Methodius" Simitli. From 07.09.2011 to 07.06.2015 he was a student in the "Management and Marketing" specialty at the Faculty of Economics of Southwestern University "Neofit Rilski", where he obtained a bachelor's degree. From 09.11.2015 to 09.05.2016 he studied at the same faculty, graduating with a master's degree in finance. The following year, he acquired a post-graduate qualification "Teacher of economic disciplines", and from 18.12.2018 he is a doctoral student in the "Economics" department of the Faculty of Economics of the SWU “Neofit Rilski”, majoring in Organization and management outside the sphere of material production (socio-cultural sphere), with the topic of the dissertation work "Health care costs as a factor for economic growth" with the supervisor Assoc. Prof. Donka Ivanova, PhD.

Over the years, Victoria Todorova has also accumulated a solid work experience. In 2015, he worked at CIBANK Blagoevgrad branch. From 20.06.2017 to 20.05.2021 he is at First Investment Bank as a Credit Specialist, commodity loans. In 2021, he is a Technical Associate

at "Round and round" - Blagoevgrad, and from 08.11.2021 he is an Accountant in the "MDT" Directorate at the Municipality of Simitli. This shows that the candidate has solid theoretical and practical experience.

II. General characteristics of the dissertation work

Victoria Todorova's dissertation is dedicated to a current and significant problem for the national and world economy, namely health care costs as a factor for economic growth. The doctoral student argues and convincingly substantiates the relevance and significance of the researched issues, drawing attention to the contradiction in health care of an economic and moral category. Why healthcare is not only an economic but also a moral category, because it is important for the development of society as a whole.

The dissertation submitted for review contains an introduction, an exposition in three chapters and a conclusion. The total volume of the scientific work is 187 standard pages. 167 literary sources were used, 86 of which were foreign authors. The text includes 20 tables and 27 figures and 6 graphs. There is 1 Appendix to the dissertation work - Questionnaire, in a volume of 6 pages. This testifies to the good knowledge of the ideas and concepts of Bulgarian and foreign authors on the researched problems by the doctoral student.

The object, the subject, the main scientific thesis, the aim and the research tasks are properly defined.

The dissertation is distinguished by logical consistency, precision and a concise style. There is a thoroughness of research and an effort to consider issues in their interrelatedness and interdependence. In this regard, the main theoretical-methodical and practical-applied issues of health care economics have been thoroughly studied and established. Two problems were developed. One on the withdrawal of the state from health care financing and the second on the role of the National Health Insurance Fund in health care financing.

III. Evaluation of scientific and practical results and contributions

The research qualities, the good knowledge of the issues under consideration and the teaching experience in the field of economics of doctoral student Victoria Todorova are the basis of the achievement of the obtained scientific and applied results, namely:

- 5. On the basis of the systematization and generalization of existing scientific concepts, the essence of the genesis of an unpopular, but significant for modern health care*

research, dependence between health care costs and economic growth is added (in a theoretical-methodological aspect);

- 6. As a result of the scientific and theoretical analysis, a kind of information bank is created. It contains not only metrics related to health care costs for a certain period (in their specificity and unity), but also has the ability to upgrade and supplement. Thus, it would be useful in arguing for more effective management decisions for the sector, in the context of economic growth;*
- 7. The possibilities for the successful combination of the survey method and the unpopular, still in our country, research approach - the Preston curve and its complement - the Granger Causality Test - are tested, as means of exercising institutional and public monitoring on the cost components related to health care and their relationship to economic growth;*
- 8. Based on the results obtained from the scientific research, conclusions are formulated and basic guidelines are defined for overcoming the problems preventing the alignment of health care costs with the dimensions of economic growth and, respectively, the goals of the economic well-being of the population.*

IV. Critical notes and recommendations

Appreciating the high achievement of the dissertation research, I would allow myself to point out some critical remarks and recommendations that do not diminish the merits of the dissertation work and its positive assessment.

I believe that the dissertation research would only benefit if the author's opinion was more clearly expressed in the interpretation of cited theses and concepts.

Taking into account the fact that the dissertation is a serious attempt at an in-depth study of the issues related to health care financing, I would recommend that the PhD student continue her research in the given problem area. In this regard, Victoria Todorova could direct her future publications to the study of the influence of non-economic factors on the development of the socioeconomic sector of health care.

V. Conclusion

Taking into account the scientific-theoretical and practical-applied results and contributions, I consider that the dissertation submitted for defense corresponds to the requirements for awarding the educational and scientific degree "doctor".

Based on all of the above, I confidently express my positive opinion by voting for doctoral student Viktoria Antonova Todorova to be awarded the educational and scientific degree "doctor" in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production", professional direction 3.8. Economy.

30.04.2023 г.
Pernik

Member of the Scientific Jury:
(Associate Professor P. Parvanov, PhD)